

№ 45.

Warszawa, d. 7 listopada 1925 r.

№ 45.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, Krak.-Przedmieście 5 m. 4, tel. 114-26. Adres telegr.: „Metalowcy—Warszawa“.

Prenumerata wynosi wraz z przesyłką w kraju: Złp. 4 kwartalnie. Nr. pojedynczy gr. 40.
Członkowie Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych otrzymują „PRZEMYSŁ METALOWY“ bezpłatnie.

**SZWEDZKIE
ŁOŹYSKA
KULKOWE**

SKF

**Warszawa
Kopernika 13
Telefon 12-14**

339

**ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE
CZŁONKÓW ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO
P. Z. P. M.**

wyznaczone na dn. 5 listopada 1925 r., w lokalu Związku ul. Traugutta 4 w Warszawie, zostało przełożone na środę dn. 11 listopada r. b. o godz. 19-ej, z tym samym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego, sekretarza i skrutatorów.
- 2) Zatwierdzenie protokołu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dn. 17.VIII.1925 r.
- 3) Sprawozdanie z działalności Oddziału za r. 1924.
- 4) Wybory członków Zarządu Oddziału na rok 1924/25.
- 5) Komunikaty Zarządu:
 - a) Związek Eksportowy Przemysłu Metalowego Przetworczego;
 - b) sprawy podatkowe;
 - c) sprawy robotnicze.
- 6) Sprawy bieżące.
- 7) Wnioski członków.

POSIEDZENIE RADY P. Z. P. M.

W poniedziałek dnia 16 listopada r. b. o godzinie 18 m. 30 w lokalu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych (Warszawa, ul. Traugutta 4), odbędzie się posiedzenie Rady Związku z następującym porządkiem obrad:

1. Zatwierdzenie protokołu posiedzenia Rady z dnia 12.X. r. b.
2. Sprawozdanie dyrekcji z działalności Związku za m. październik r. b.
3. Stan finansowy na 1 listopada r. b.
4. Wybór Zarządu (art. 43 statutu) na r. 1925/6: prezesa, 2-ch wiceprezesów, 4 członków i dyrektora zarządzającego.
5. Sprawozdanie członków Rady o stanie przemysłu metalowego w oddziałach i grupach zawodowych Związku.
6. Wzmożenie eksportu wyrobów przemysłu metalowego.
7. Organizacja prac związkowych nad nową taryfą celną.
8. Sprawa ulg celnych od taryfy podpisanej d. 30.X. 1925 r., która obowiązywać będzie od 1. I. 1926 r.

9. Sprawy bieżące.

10. Wnioski członków.

Członkowie Rady, którzy nie będą mogli przybyć na powyższe posiedzenie, proszeni są usilnie o zakomunikowanie pisemne informacji odnośnie p. 5, które są podstawą oświadczeń składanych rządowi i wiadomości ogłaszanych w prasie o stanie przemysłu metalowego.

ZWROT CEŁ PRZY WYWOZIE ODLEWÓW ŻELIWNYCH.

W Nr. 109 „Dziennika Ustaw“ z d. 30 października 1925 r. zostało ogłoszone rozporządzenie ministrów: skarbu, przemysłu i handlu, oraz rolnictwa i dóbr państwowych z d. 13 października 1925 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie odlewów żeliwnych. Treść rozporządzenia jest następująca:

§ 1. Przy wywozie zagranicę odlewów żeliwnych wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła uiszczanego za sprowadzoną z zagranicy do wyrobu tych towarów surowkę podług następujących norm:

Za 100 kg. odlewów żeliwnych wymienionych w poz. 150 p. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 oraz w poz. 167 p. 29 taryfy celnej — zł. 4,50.

§ 2. Zwrot cła z tytułu, wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, uskutecznią się zapomocą kwitów wywozowych, wystawianych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne po stwierdzeniu występu towarów zagranicę.

§ 3. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela, zachowując ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary, sprowadzane z zagranicy w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

§ 4. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda minister skarbu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Podane powyżej w § 1 w ust. drugim pozycje i punkty taryfy celnej obejmują następujące wyroby:

- poz. 150. Wyroby z surówki, czyli z żelaza lanego (żeliwa):
- 1.—wszelkie, oprócz osobno wymienionych, nieobrobione—o jakiegokolwiek wadze sztuki,
 - 2.—nieobrobione rury i kształtki (fasony),
 - 3.—nieobrobione części do ogrzewania centralnego: rury żebrowe, radiatory i części kotłów żeliwnych,
 - 4.—walce utwardzane: nieobrobione, obrobione częściowo i obrobione całkowicie (polerowane, profilowane, nacinane i t. p.),
 - 5.—żeliwne naczynia surowe i emaljowane,
 - 6.—wyroby żeliwne malowane, bronzowane, pobielane, lakierowane, emaljowane (oprócz naczyń), pokryte cynkiem lub innymi nieszlachetnymi metalami, również z dodatkiem drzewa, miedzi i jej stopów — o jakiegokolwiek wadze sztuki,
 - 7.—takież wyroby obrobione (toczone, wiercone, frezowane, heblowane, polerowane, szlifowane, oprócz osobno wymienionych) — o jakiegokolwiek wadze sztuki.
- poz. 167. Części do ogrzewania żeliwne obrobione:
- p. 29. a) rury żebrowe i kształtki,
 - b) radiatory pojedyncze lub zmontowane w baterje,
 - c) kotły lane o jakiegokolwiek wadze sztuki.

REGULAMIN KORZYSTANIA ZE ZNAKU ZWIĄZKOWEGO POLSKIEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW METALOWYCH.

Wzór znaku związkowego, zatwierdzonego przez urząd patentowy dnia 14 kwietnia 1925 r. pod Nr. 2, podaliśmy w Nr. 21 „Przemysłu Metalowego“ z r. b. — Regulamin niniejszy został opracowany na podstawie art. 137—142 (cz. III, rozdział VII) ustawy z d. 5 lutego 1924 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych („Dzien. Ust.“ Nr. 31 z r. 1924 poz. 306) i zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Członków Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych w d. 12 października 1925 r.

§ 1. Przedsiębiorstwo przemysłowe, będąc członkiem Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych, ma prawo oznaczać wyroby swych zakładów zatwierdzonym znakiem związkowym.

§ 2. Niewolno jest oznaczać znakiem związkowym wyrobów, nieodpowiadających etyce przemysłowej i handlowej, również wyrobów obcych, w szczególności pochodzenia zagranicznego; wyroby mieszane, składające się z części głównych, wyrabianych przez członka, i części dodatkowych wyrobu obcego, wolno oznaczać znakiem związkowym o tyle, o ile wartość sprzedażna tych drugich nie przekracza 50% wartości pierwszych.

§ 3. Członkowi zawieszonemu w członkostwie nie przysługuje prawo do korzystania ze znaku związkowego podczas okresu zawieszenia.

§ 4. Znak nałożony zostaje na wyroby bądź w formie nadlewu, wytłoczenia, wygrawerowania, przytwierdzenia, namalowania, nałożenia kalkomanji, bądź w inny sposób, pozwalający rozpoznać rysunek znaku.

Członkowie mają prawo umieszczać również znak związkowy na blankietach listów, katalogach, prospektach i innych drukach handlowych. Przedstawiciele fabryk związkowych, zameldowani w Związku w myśl par. 7 statutu, mają prawo nosić oznakę związkową w lewej klapie ubrania.

§ 5. Sprawy związane z używaniem znaku rozważa i rozstrzyga Rada Związku, uprawniona do nakładania na członków niewłaściwie korzystających ze znaku Związku kar następujących:

- a) upomnienia;
- b) nagany;
- c) grzywny do 1000 zł;
- d) zawieszenia w członkostwie na okres nie dłuższy, niż półroczny;

e) zawieszenia w członkostwie z przedstawieniem Walnemu Zgromadzeniu do wykluczenia członka;

f) wdrożenia postępowania sądowego i ściągania kar, przewidzianych w ustawie o ochronie wynalazków wzorów i znaków towarowych.

KIERUNKI POLSKIEGO WYWOZU.

Z № 42 tygodn. „Przemysł i Handel“ notujemy dane, dotyczące wywozu z Polski w I półroczu 1925 r., wyrażone w tysiącach złotych. Liczby w drugiej kolumnie oznaczają stosunek procentowy do całości wywozu.

Niemcy . . .	328 274	54,0%	Francja	7 218	1,2%
Austria . . .	74 322	11,8	Dania	6 848	1,1
Czechosłow. .	49 537	7,8	St. Zjednocz. . .	4 364	0,7
Anglja	42 089	6,6	Włochy	4 280	0,7
Rumunja . . .	27 606	4,4	Szwecja	3 129	0,5
Rosja	16 391	2,6	Szwajcaria . . .	2 157	0,4
Holandja . . .	12 456	2,0	Jugosławja . . .	1 631	0,3
Węgry	12 234	1,9	Norwegja	1 381	0,2
Belgia	8 359	1,3	Hiszpanja	13	—

Ogółem wywóz do wymienionych krajów wyniósł w I półroczu r. b. 602 289 tysięcy złotych. Cały wywóz osiągnął cyfrę złotych 630 118 000.—

STOSUNKI HANDLOWE NIEMIECKO - JAPŃSKIE.

Podług wiadomości, pochodzących ze sfer handlowych, stosunki handlowe pomiędzy Japonją a Niemcami, które rozwinęły się bardzo silnie po wojnie, doznały obecnie znacznego pogorszenia, skutkiem wyraźnego obniżenia się jakości towarów niemieckich w ostatnich czasach, co wywołuje częste zatargi odbiorców z dostawcami i powoduje niezadowolnienie kupców japońskich.

Stan taki sprowadzi prawdopodobnie dla Japonji potrzebę szukania innych źródeł zakupu, z czego powinno skorzystać eksport polski.

POLSKIE PAROWOZY WĄSKOTOROWE.

Dowiadujemy się, że Warszawska Spółka Akcyjna Budowy Parowozów rozpoczęła budowę parowozów wąskotorowych dla toru szerokości 600 i 750 mm. Do chwili obecnej nabywano dla Polski parowozy wąskotorowe zagranicą i to wyłącznie w Niemczech.

Inicjatywę budowy tych parowozów w kraju podjęła firma budowlana Wolski, Wiśniewski Inż., która trudni się specjalnie budową kolei normalno i wąskotorowych i jest dokładnie obeznana z wymaganiami klientów, wśród której najwybitniejsze miejsce zajmuje cukrownictwo.

Należy się spodziewać, że na czas rozpoczęcia kampanji cukrowniczej w 1926 roku będziemy już mieli do przewozu ładunków buraczanych na kolejach dojazdowych 3 i 4-osiove parowozy polskiego wyrobu.

RYNEK TOWAROWY NA SUROWCE I ARTYKUŁY TECHNICZNE DLA PRZEMYSŁU METALOWEGO.

Ceny hurtowe na surowce i artykuły techniczne dla przemysłu metalowego w dniu 6 listopada 1925 r. w złotych (pg. danych S. A. „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi“).

a) za 1 tonę franco wagon stacja załadowania: Surówka odlewnicza „Chlewiska“ na węglu	Zł. gr.	
drzewnym	—	
Surówka odlewnicza „Stąporków“ (loco huta)		
№ 0	156.—	
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	148.—	
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	143.—	
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	138.—	
Surówka odlewnicza Częstochowa		
№ 0	150.—	
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	148.—	
” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	138.—	

Surówka odlewnicza Witkowska № 1 (ocłona)	169.—
Złom żeliwny (fragment lany)	—
Żelazo handlowe krajowe	205.—
Bednarka gorąco walcowana	240.—
Bednarka zimno walcowana	405.—
Walcówka (drut okrągły od 5½ do 13 mm., kwadratowy od 5¼ do 8 mm.)	255.—
Blacha (cena zasadnicza)	260.—
Koks karwiński	46.00
Koks górnośląski twardy	31.—
miękki	28.85
Węgiel kowalski myty cieszyński	46.00
górnośląski gruby	25.60
Węgiel dąbrowski gruby	24.20
Cegła ogniotrwała normalna	65.00
kopulakowa	70.—
Gлина ogniotrwała mielona	25.—
Zaprawa szamotowa	37.50
Grafit podwójnie szlamowany (bez cła)	156.—
Kamień wapienny	4.—

b) za 100 kg. loco skład Warszawa:

Pokost chemicznie czysty gwarantowany	200.—
Olej wrzecionowy 3 — 4/20°	26,60
5 — 6/20°	33,10
" maszynowy III 3 — 3,5/50°	39,90
Olej maszynowy IV 4 — 4,5/50°	42.—
Olej maszynowy V 5 — 5,5/50°	47,30
VI 6 — 6,5/50°	51,50
VII 7 — 7,5/50°	55,70
Olej cylindrowy do pary przegrzanej	72,50
" " nasyconej 220—230°	51,50
Smar Tovotte'a	50,70
Benzyna 721/730	103,60
751/760	79,80
771/780	57,50

Cena odlewów żelaznych.

Podług notowań Grupy V (Odlewni) Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych cena odlewów żelaznych surowych dla Warszawy, aż do odwołania, wynosi od 0,50 do 0,60 zł. za 1 kg. loco fabryka.

Ceny odlewów ze stopów specjalnych.

Koło odlewni metali półszlachetnych notuje następujące ceny odlewów ze stopów specjalnych, przepisanych przez ministerstwo kolei żelaznych dla taboru P. K. P.

<i>Gatunek stopu i marka</i>	<i>Cena za 100 kg.</i>
Bronz panewkowy VII ₁	410 złotych
osprzętowy VII ₂	385 "
fosforowy VII ₃	415 "
Mosiądz VIII	300 "

Powyższe ceny rozumieją się przy wadze jednej sztuki odlewu nie niżej 2 kg. Za odlew wagi poniżej 2 kg. dolicza się do cen powyższych 8‰.

Ceny gwoździ i drutu.

"Zjednoczenie Polskich Fabryk Gwoździ i Drutu" notuje ceny następujące od dn. 12 listopada r. ub. Gwoździe za skrzynkę 16 kg. wagi netto loco magazyn fabryczny (ceny zasadnicze). *Zł. gr.*

budowlane od № 26 do № 23. 7 30
drobne od № 15 — № 6 od złp. 7 gr. 50 do 12 60

Druty za 100 kg. (ceny zasadnicze)

jasne zwyczajne:
od № 2/0 do № 30. 46 70

Druty ocynkowane:

od № 2/0 do № 30 59 00

Od cen zasadniczych dawany jest rabat zależny od specyfikacji i ilości towaru. Za wymiar dopłaty według specjalnej tabeli.

Cena blachy ocynkowanej.

Cynkownia warszawska notuje następujące ceny blachy żelaznej ocynkowanej za 100 kg. franco wagon Warszawa:

711×1 422×0,5 mm.	80 zł. — gr.
711×1 422×0,525mm.	79 " — "
711×1 422×0,55 mm.	78 zł. — gr.
1 000×2 000×0,5 mm.	82 " — "
1 000×2 000×0,55 mm.	80 " — "

Ceny te rozumieją się za 100 kg.

Ceny metali według notowań giełdy londyńskiej w dn. 6. XI. 25 r. w złotych po kursie dnia za tonnę metr.

Aluminium	—	Miedź standard	1784
Antymon	2293	Ołów miękki	1064
Cyna standard	8027	Nikiel	—
Cynk hutniczy	1146	Rteć	12973
Miedź elektrolityczna	1979	Srebro za 1 kg.	126

Tendencja spokojna

Tow. Akc. J. JOHN w Łodzi

WYRABIA JAKO SPECJALNOŚĆ:

Transmisje i części transmisyjne; **Koła zębate**; **Naprzęzacz** pasów i t. p. Konstrukcja lekka i solidna; wykonanie wzorowe; minimalne zużycie siły i smarów. Dostawa normalnych części z zapasu.

Tokarki szybkoznańce, konstrukcji nowoczesnej wykonane najdokładniej, o wysokości kłów 150, 230 i 300 mm i długości toku do 3 metrów. Łby rewołwerowe, lunety, uchwyty samocentrumujące. **Imadła** równoległe o szerokości szczęk 100 mm.

Wiertarki słupowe 32 i 40 mm.

Kalandry wszelkiego rodzaju dla przemysłu włókienniczego i papierniczego jak: rolkowe, frykcyjne, wodne, matowe, **finiszowe** prasy nieckowe (Muldenpressen). Wykonanie pierwszorzędne, w niczem nieustępujące najdroższemu zagranicznemu kalandrom. Około 200 kalandrów w ruchu. **Reparacja** walców, obtaczanie, szlifowanie i obijanie bawełną, jutą lub papierem.

Śruby z nakrętkami wszelkiego rodzaju.

Kotły żeliwne oryg. **Strebel'a** do ogrzewań centralnych.

Ruszt ekonomiczne podług własnego systemu i **odlewy** według nadesłanych modeli lub rysunków.

Własne biura sprzedaży:

WARSZAWA	LWÓW	KRAKÓW	POZNAŃ	KATOWICE	LUBLIN	GDAŃSK
Jerozolimska 51	Zybkiewicza 39	Basztowa 24	Cieszkowskiego 8.	Batorego 4	Krak.-Przedm. 58	Schüsseldamm 62

Aparaty do spawania:

Tow. Akc. „Perun”, Warszawa.
Biuro: Wspólna 59, tel. 89-34.
Fabryka: Grochowska № 52,
tel. 201-16.

Armatura na parę i wodę:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Beczki żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Druty wszelkiego rodzaju:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Dźwigniki—Łańcuchy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jerozolimska 20 tel.: 29-64 i 220-00.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Garnki i przewody rurowe:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Grzarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Grzarki uniwersalne:

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Imadła:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Imadła ślusarskie kute:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Kalandry:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Konstrukcje żelazne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski Sp. Akc. w Lublinie.

Konstrukcje żelazne:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

Konstrukcje żelazne:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Konstrukcje żelazne, schody, ciepłarnie:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Koła wozowe o obręczach prasą nasadzanych:

Fabryka Koł i Wozów M. Margulies Płock.

Kotły parowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* Spółka Akcyjna Budowy Kotłów Parowych i Maszyn, „W. Fitzner i K. Gamper” w Sosnowcu.

Kuto lane odlewy:

Inż. Gniazdowski Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

Kuźnie polowe:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Liny stalowe—Drut stalowy:

Bracia Jenike, inż., Warszawa, Aleja Jerozolimska 20 tel.: 29-64 i 220-00.

Liny druciane i żelazne:

Fabryka Lin Meyerhold i S-ka S. A.—Sosnowiec, tel. Nr. 40.

Lokomobile przemysłowe:
Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Łańcuchy elektryczne spawane i patentowane (Victor) do celów gospodarczych i technicznych:
Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Łańcuchy rolkowe:
Do samochodów ciężarowych, osobowych i motocyklowych. Łańcuchy Galla do transmisji i przegubowe, Fabryka St. Kubiak, Warszawa, Hrubieszowska 9 tel. 75-44.

Łańcuchy „Galla”:
Transmisyjne, ciężarowe i rolkowe wszelkich wymiarów. Bracia Mencil, Fabryka Wyróbów Żelaznych. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Maszyny blacharskie:
B-cia Ałapin inżynierowie. Warszawa, Leszno 76, tel. 251-25.

Maszyny rolnicze:
Nitsche i S-ka, Fabryka Maszyn w Poznaniu.

Młotownie szerokomłotne syst. „Jaehne”:
Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

Maszyny ceglarskie:
B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Narzędzia do obróbki metali:
Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Nity blacharskie saskie:
Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Nożyce motorowe do blachy:
B-cia Ałapin inżynierowie. Warszawa, Leszno 76, tel. 251-25.

Nożyce ręczne stołowe:

B-cia Ałapin inżynierowie. Warszawa, Leszno 76, tel. 251-25.

Obrabiarki do metali i drzewa:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Odlewy żelazne:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Odlewnie żelaza:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Odlewnie żelaza i metali:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Okna żelazne:

Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

* Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

Okna żelazne i drewniane:

z własnym okuciem fabrycznym: Jan Broda, Toruń.

Okucia budowlane i meblowe:

Jan Broda, Toruń.

Pilniki nacina:

Fabryka Lin Meyerhold i S-ka S. A.—biuro Sosnowiec, fabryka Będzin.

Pędnie:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Krawczyk i S-ka w Zawierciu.

* B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

* Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Piece żelazne syst. powolnego spalania:
Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Pompy:

Brandel, Witoszyński i S-ka, Grochowska 37.

Prasy, tłoczkarki cierne:

mimośrodowe i balansowe:
B-cia Kanczewscy S. A. w Częstochowie.

Prasy mimośrodowe:

* B-cia Ałapin inżynierowie. Warszawa, Leszno 76, tel. 251-25.
Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Sikawki i narzędzia ogniowe:

Bracia Mencil, Fabryka Wyróbów Żelaznych i Sikawek. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 3, tel. 13-83.

Sprężyny do mebli:

Dąbrowski Przemysł Druciany B-cia Klein w Dąbrowie Górniczej.

Śruby, nakrętki, nity:

Bartelmuss i Suchy. Bielsko (Śląsk).

Śruby:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Strugarki:

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Suwnice:

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Suwnice (krany) mostowe, przesuwne, dźwigi pionowe-elektryczne, transmisyjne, ręczne:

Inż. Gniazdowski i Janiszewski, Sp. Akc. w Lublinie.

* Bracia Jenike, inż. Warszawa, Aleja Jerozolimska 20 tel.: 29-64 i 220-00.

* Warsz. Fabr. Masz. windowych „Siła”, Chłodna 5, tel. 47-78.

Taczki żelazne 75 i 100 litr. pojemności:
Jan Broda, Toruń.

Tokarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Traki i wszelkie obrabiarki do drzewa:

„Unia” Zjednoczone Fabryki Maszyn Tow. Akc. Oddział: C. Blumwe i Syn, Bydgoszcz-Wilczak.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Turbiny wodne syst. Francis’a o wysokim współczynniku pożytecznego działania

L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

Urządzenie do motorów na gaz ssany (generatory):

Eberhard, Wolski i S-ka, Szara 12.

Wagony wąskotorowe osobowe i towarowe:

S. A. Handlu i Przemysłu Metalowego M. Lisowski. Warszawa, ulica Nowowiejska Nr. 22, tel. 173-90 i 210-59.

* Tow. Akc. Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie, Mokotowska 3, tel. 14-84.

Walce żeliwne utwardzone:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

Wialnie do czyszczenia zboża:

Fabryka Maszyn Rolniczych M. Margulies Płock.

Wiertarnie kolumnowe szybokieżne:

Najnowszego typu. L. Warwasiński, J. Wojakowski i Sp. Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza w Noworadomsku.

* Fabryka maszyn i odlewnia żelaza Waldemar Krusche i S-ka w Pabjanicach.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

Wiertarki:

Tow. Akc. J. John w Łodzi.

* Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 46.

WYDAWCA: W imieniu Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych: Dyrektor Zarządzający inż. **S. J. Okolski.**

REDAKTOR inż. **Maurycy Chorzewski.**

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona złp. 180; pół strony złp. 100; 1/4 strony złp. 60; 1/8 strony złp. 40;

Drabne ogłoszenia: tekst 3 wierszowy 30 zł kwartalnie; za każdy wiersz dodatkowy 5 zł kw. Członkowie Związku zamawiający ogłoszenia bezpośrednio, otrzymują stosowny rabat.